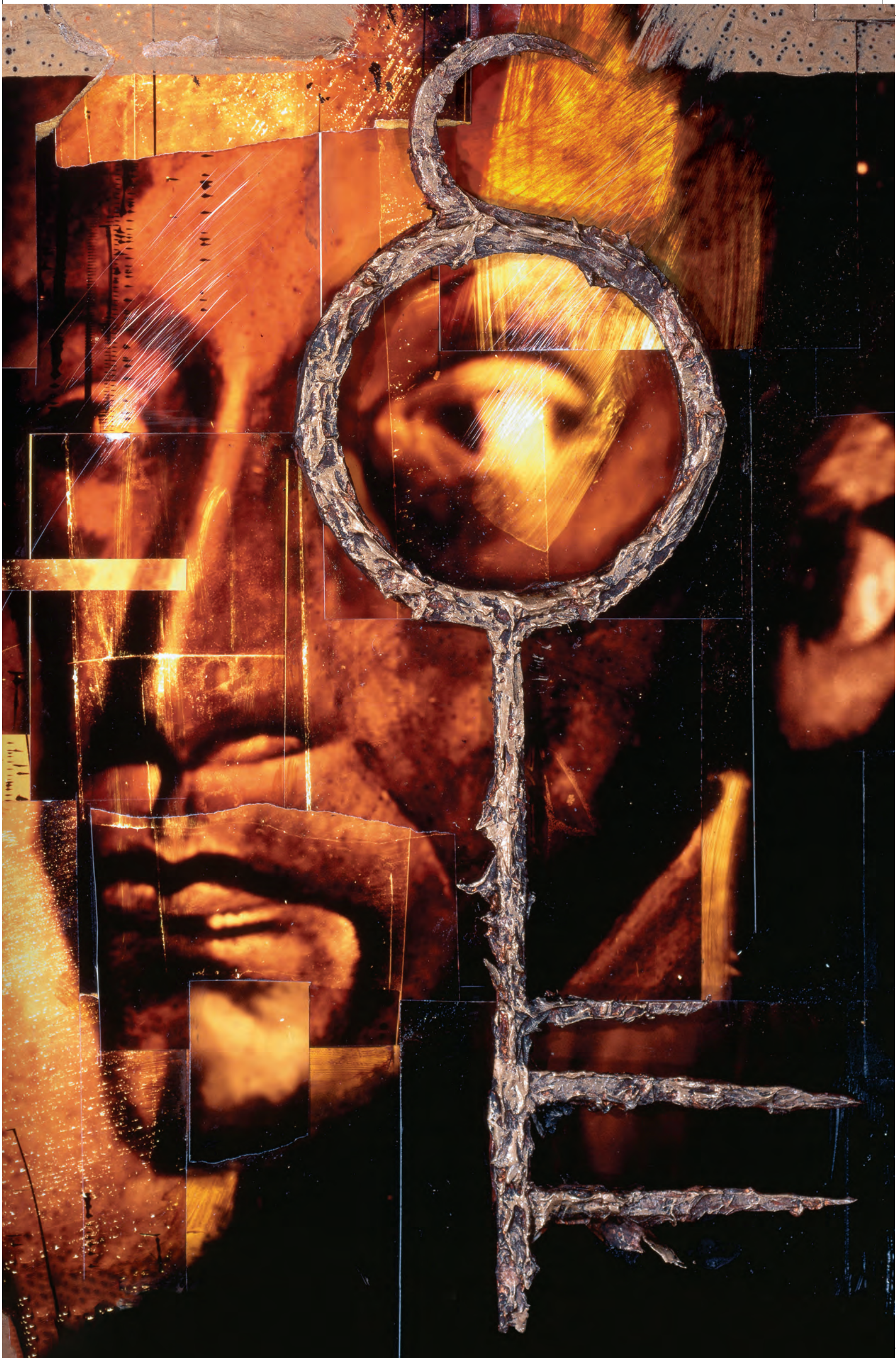
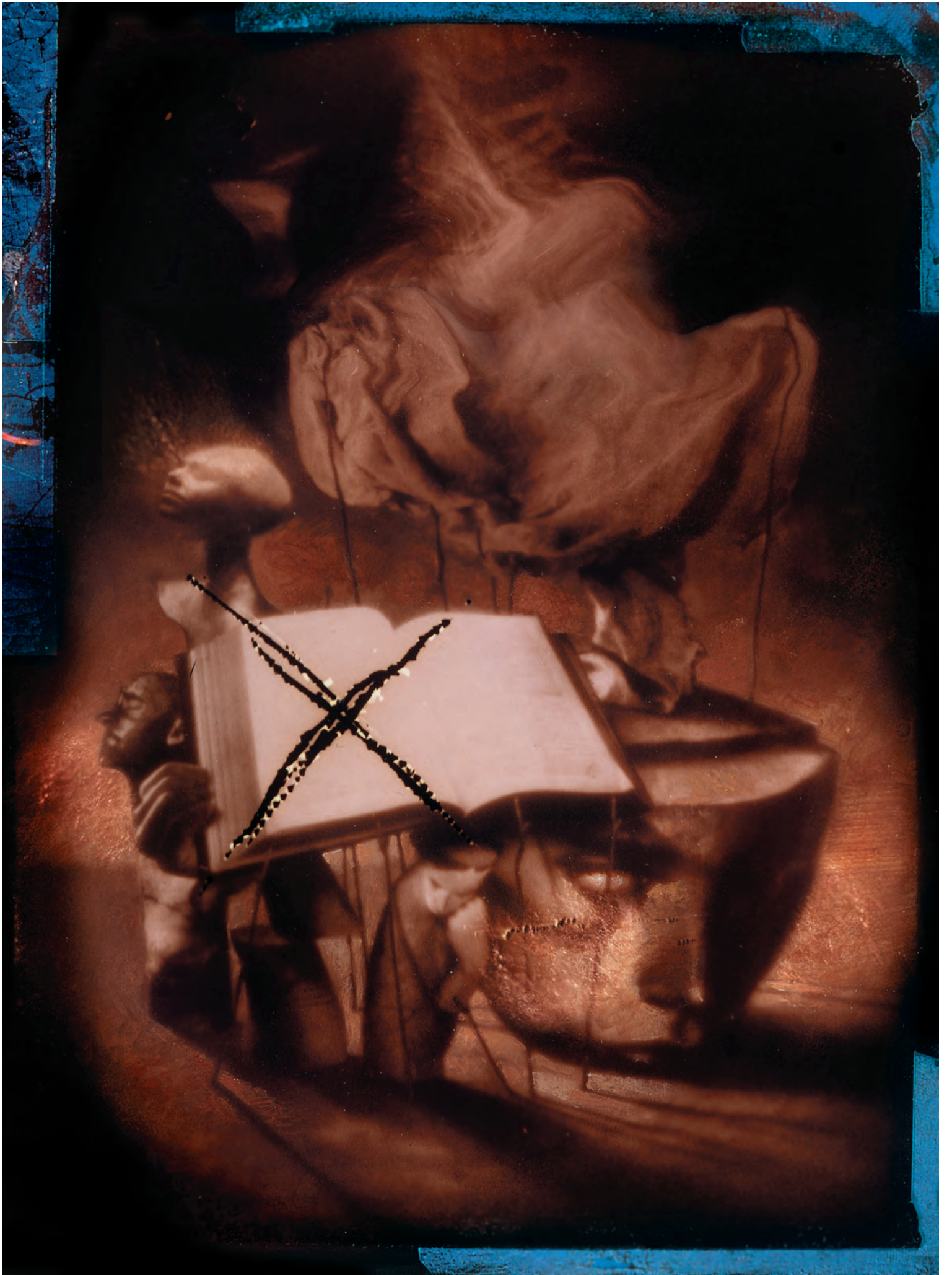

SEND MEN

Čarobna knjiga

Pakao grozni to je,
Carstvo večitog bola;
Gde grešni sa đavolima bitišu
U mraku, plamenu i lancima.

Isak Vots (1674–1748) iz *Božanskih i moralnih pesama za decu*, 1720.

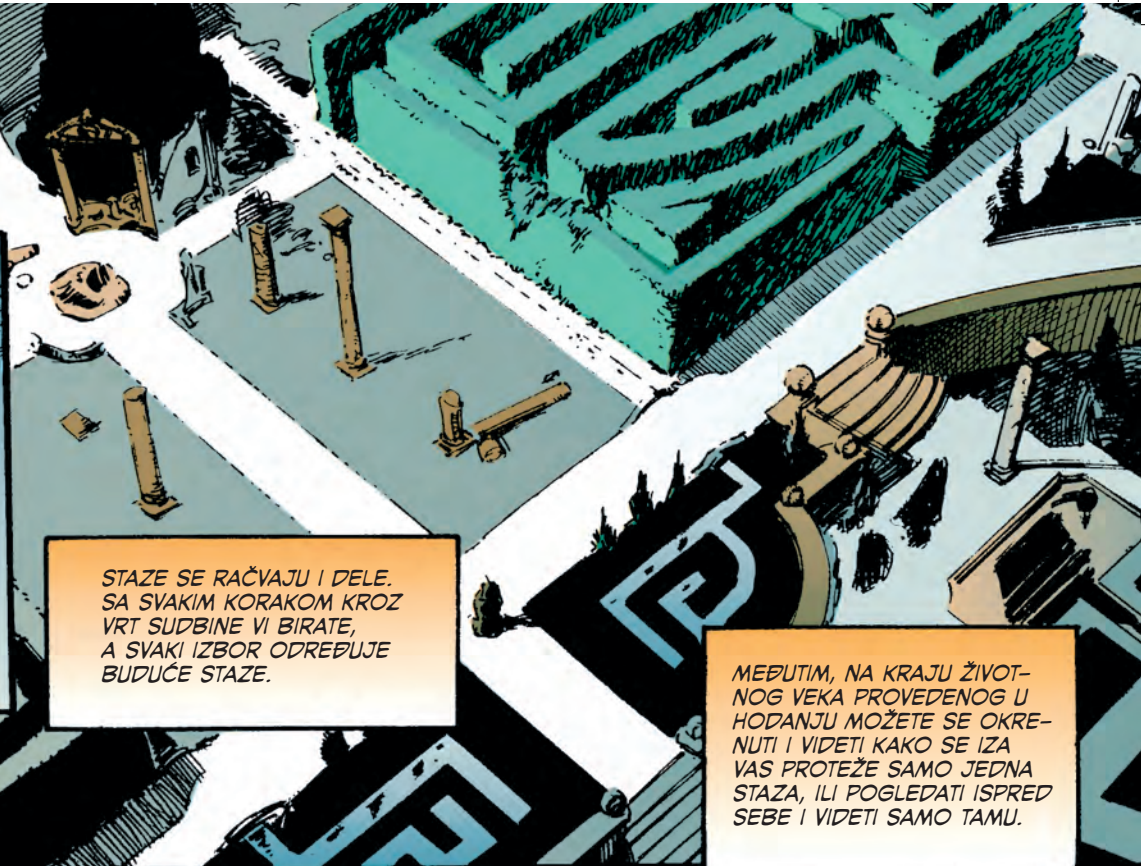
Nigde ne moraš ostati doveka.

Edvin Pejn (1902–1914), u razgovoru, decembar 1990.

POBITE BILO KOJOM STAZOM
U VRTU SUDBINE I MORAĆETE
DA BIRATE. NE JEDNOM, VEĆ
MNOGO PUTA.

STAZE SE RAČVAJU I DELE.
SA SVAKIM KORAKOM KROZ
VRT SUDBINE VI BIRATE,
A SVAKI IZBOR ODREĐUJE
BUDUĆE STAZE.

MEĐUTIM, NA KRAJU ŽIVOT-
NOG VEKA PROVEDENOG U
HODANJU MOŽETE SE OKRE-
NUTI I VIDETI KAKO SE IZA
VAS PROTEŽE SAMO JEDNA
STAZA, ILI POGLEDATI ISPRED
SEBE I VIDETI SAMO TAMU.

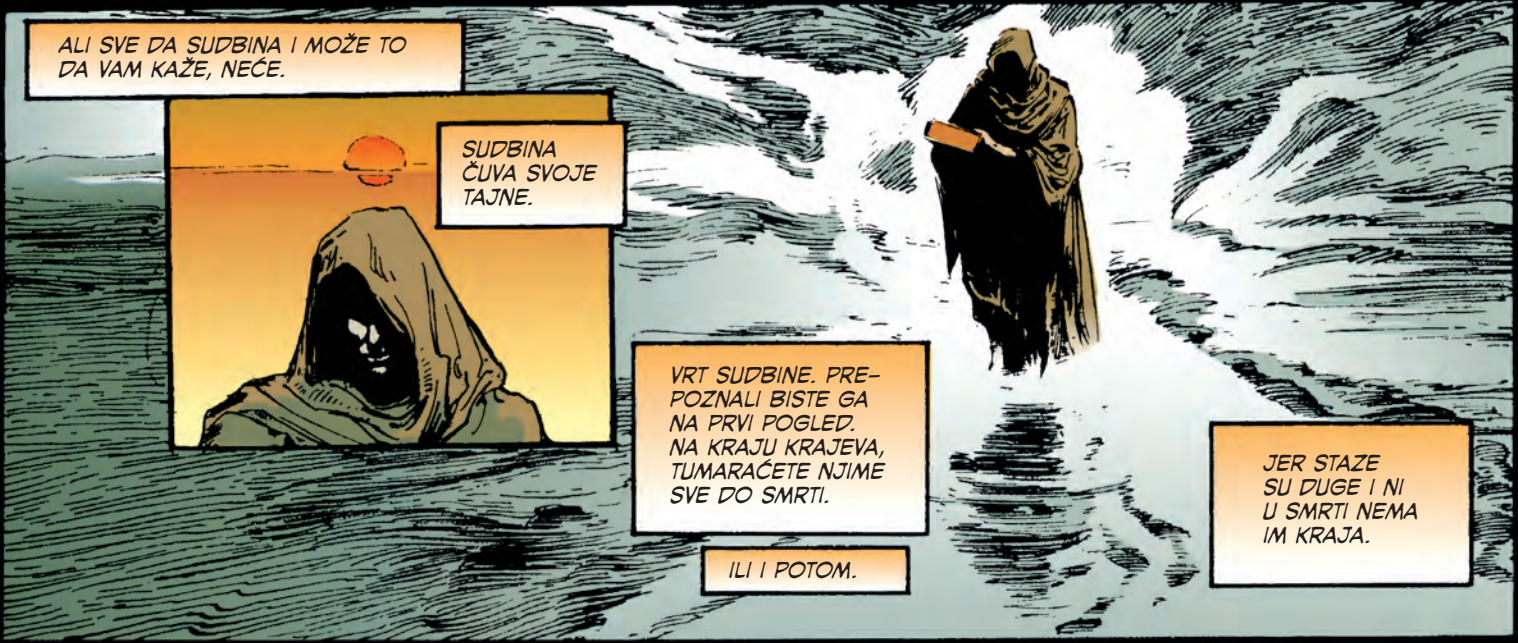

PONEKAD SANJATE
O STAZAMA SUDBINE I
UZALUDNO RAZMIŠLJATE.

SANJATE O STAZAMA
KOJIMA STE IŠLI I ONIMA
NA KOJE NISTE STUPLI...

STAZE SE RAZILAZE, GRANAJU I
PONOVO SPAJAJU; NEKI KAŽU DA
ČAK NI SUDBINA NE ZNA KUDA ĆE
VAS PUT ODVESTI NITI KUDA VODE
SVAKO SKRETANJE ILI KRIVINA.

ALI SVE DA SUDBINA I MOŽE TO
DA VAM KAŽE, NEĆE.

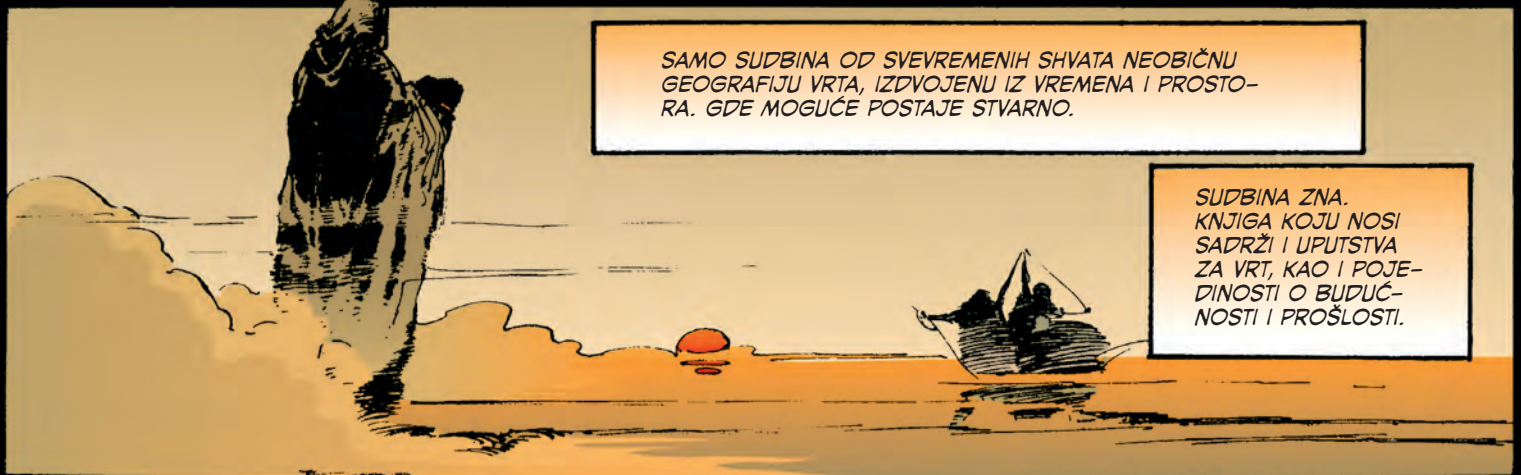

SUDBINA
ČUVA SVOJE
TAJNE.

VRT SUDBINE. PRE-
POZNALI BISTE GA
NA PRVI POGLED.
NA KRAJU KRAJEVA,
TUMARAĆETE NJIME
SVE DO SMRTI.

ILI I POTOM.

JER STAZE
SU DUGE I NI
U SMRTI NEMA
IM KRAJA.

SAMO SUDBINA OD SVEVREMENIH SHVATA NEOBIČNU GEOGRAFIJU VRTA, IZDOJENU IZ VREMENA I PROSTORA. GDE MOGUĆE POSTAJE STVARNO.

SUDBINA ZNA. KNJIGA KOJU NOSI SADRŽI I UPUTSTVA ZA VRT, KAO I POJEDINOSTI O BUDUĆNOSTI I PROŠLOSTI.

SUDBINA NEMA SOPSTVENU STAZU. NE DONOSI ODLUKE, NE BIRA PUTEVE KOJI SE GRANAJU; PUT SUDBINE JE OCRTAN I DEFINISAN. OD POČETKA VREMENA DO KRAJA SVEGA.

ZDRAVO, SUDBINO OD SVEVREMENIH.

ZDRAVO, MADA OD MOJE DECE NISI.

ZDRAVO.

ZDRAVO I VAMA, SEDKOSE GOSPE. ČEMU DUGUJEM OVU VAŠU POSETU?

ŠTO? PA OVDE SMO ZATO ŠTO OVDE MORAMO BITI U OVOM ČASU, GOLUBE MOJ MILI.

POGLEDAJ U SVOJU KNJIGU, ŠTARU I SUVU KAO PRAŠINA.

KRALJ ĆE OSTAVITI SVOJE KRALJEVSTVO.

ŽIVOT I SMRT ĆE SE SUKOBITI I NADMETATI.

NAJSTARIJA BITKA JOŠ JEDNOM POĆINJE.

A SVE TO POĆELO JE OVDE, U TVOJOJ BAŠTI.

OVDE NIŠTA NE POČINJE.

OVO MESTO JE VAN SVAKOG POČETKA I KRAJA, SEDKOSE.

STVARNO? SVE MORA POČETI NEGDE... A OVOM MESTU NIŠTA NE FALI.

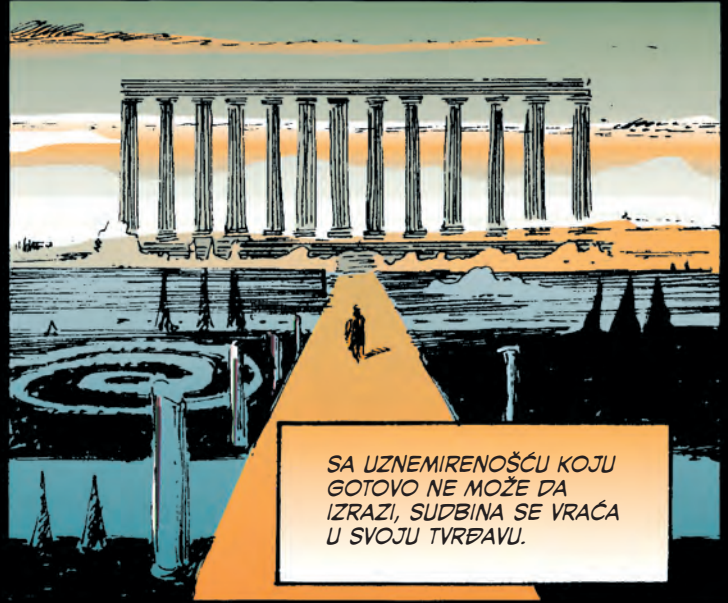
SVE ŠTO JE STVORENO IMA POČETAK, SUDBINO OD SVEVREMENIH...

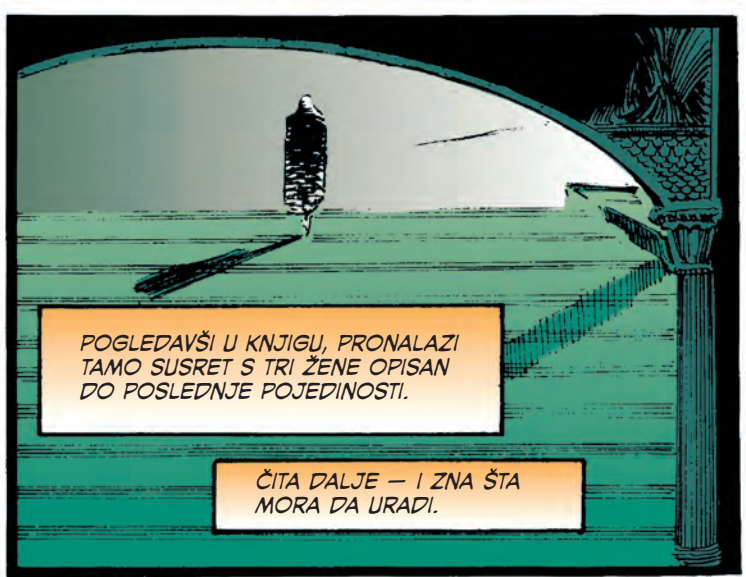
... KAO ŠTO SVE ŠTO JE STVORENO IMA KRAJ.

I NEMA IH VIŠE.

HEEHEEHEEHEEHEE

SA UZNEMIRENOŠĆU KOJU GOTOVO NE MOŽE DA IZRAZI, SUDBINA SE VRAĆA U SVOJU TVRĐAVU.

POGLEDAVŠI U KNJIGU, PRONALAZI TAMO SUSRET S TRI ŽENE OPISAN DO POSLEDNJE POJEDINOSTI.

ČITA DALJE — I ZNA ŠTA MORA DA URADI.

SUDBINA MORA DA
SAZOVE PORODIČ-
NO OKUPLJANJE.

Sezona sumaglica: Prolog

U kojem prilikom porodičnog okupljanja dolazi do izvesnih ličnih protivoptužbi, pokreću se izvesni događaji, a ispostavlja se i da odnos za koji se mislilo da je odavno okončan dan-danas ima veliki značaj.

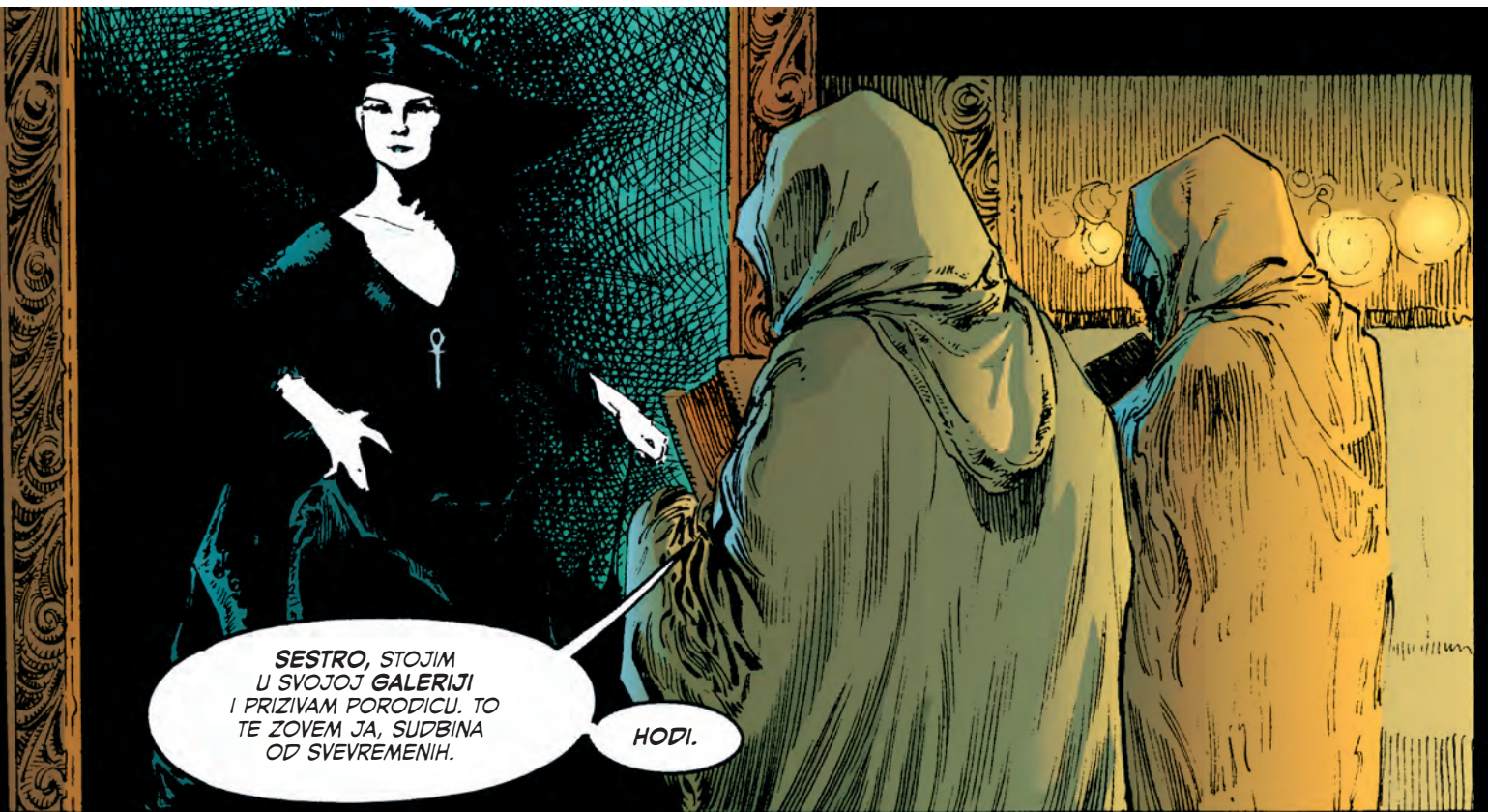
NIL GEJMAN
SCENARIO

MAJK DRINGENBERG
OLOVKA

MALKOM DŽOUNS III
TUŠ

STIV OLIF
KOLOR

SA LIKOVIMA KOJE SU STVORILI
GEJMAN, KIT I DRINGENBERG.

SESTRO, STOJIM
U SVOJOJ GALERIJI
I PRIZIVAM PORODICU. TO
TE ZOVEM JA, SUDBINA
OD SVEVREMENIH.

HODI.

ZADOVOLJAN?

DA.
ZADOVOLJAN
SAM.

ČAOS, VELIKI
BRATE. Š'A
IMA?

SAZIVAM SASTANAK
SVEVREMENIH, SESTRO.
ZAR NE MISLIŠ DA BI MOGLA
DA SE PRIKLADNIJE OBUČEŠ?

MA DAJ, ZNAŠ KOLIKO MRZIM
DA NOSIM TE STVARI...

SAMO
ČEKAM
DA POČNEŠ
DA KUKAŠ
KAKO NISAM
PONELA
KOSU...

SESTRO...

BRATE SNU,
TO TE ZOVEM JA,
SUDBINA OD SVEVRE-
MENIH. PORODICA SE
MORA SASTATI.

DOBI
MI.

Hmmm.
Zdravo
da si,
brate.

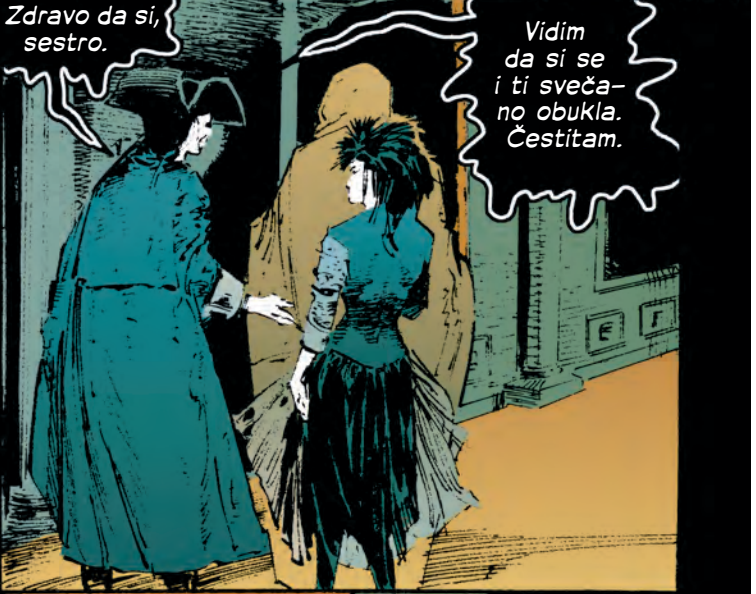
Dakle:
porodični sa-
stanak... prvi
put otkad je
otpadnik obja-
vio da želi da
nas napusti.

Vidi-vidi!
Baš me
zanima
zbog čega
si nas
pozvao.

ZANIMA TE? PA, TEBE
I TREBA TO DA ZANIMA
VIŠE NEGO SVE NAS,
BRATE.

ALI SVE
U SVOJE VREME.
JOŠ TROJE NAM
MORA DOĆI.

Zdravo da si,
sestro.

Vidim
da si se
i ti sveča-
no obukla.
Čestitam.

DAKLE, PORODIČNI
SASTANAK, SUD-
BINO?

VIDIM DA
NISI PREUREĐI-
VAO U PROTEKLIH
300 GODINA. PA,
DOBRO. I JOŠ
SI SAV U SI-
VOM...

DAKLE,
ŠTA JE RAZLOG
OVOME?

SUDBINA ĆE NAM TO REĆI KAD DOĐE
VREME, STRASTI. TU NEMA POŽURIVANJA.

DAKLE,
SAMO JE JOŠ
DVOJE PREO-
STALO.

SAMO JEDNO
OD NAS KOJE ĆE PRI-
SUSTVOVATI OVOM SKUPU,
SUMANUTOSTI.

GDE GOD BIO ONAJ
DRUGI, SASVIM JE JASNO IZRAZIO
SVOJE ŽELJE U VEZI S TIM.

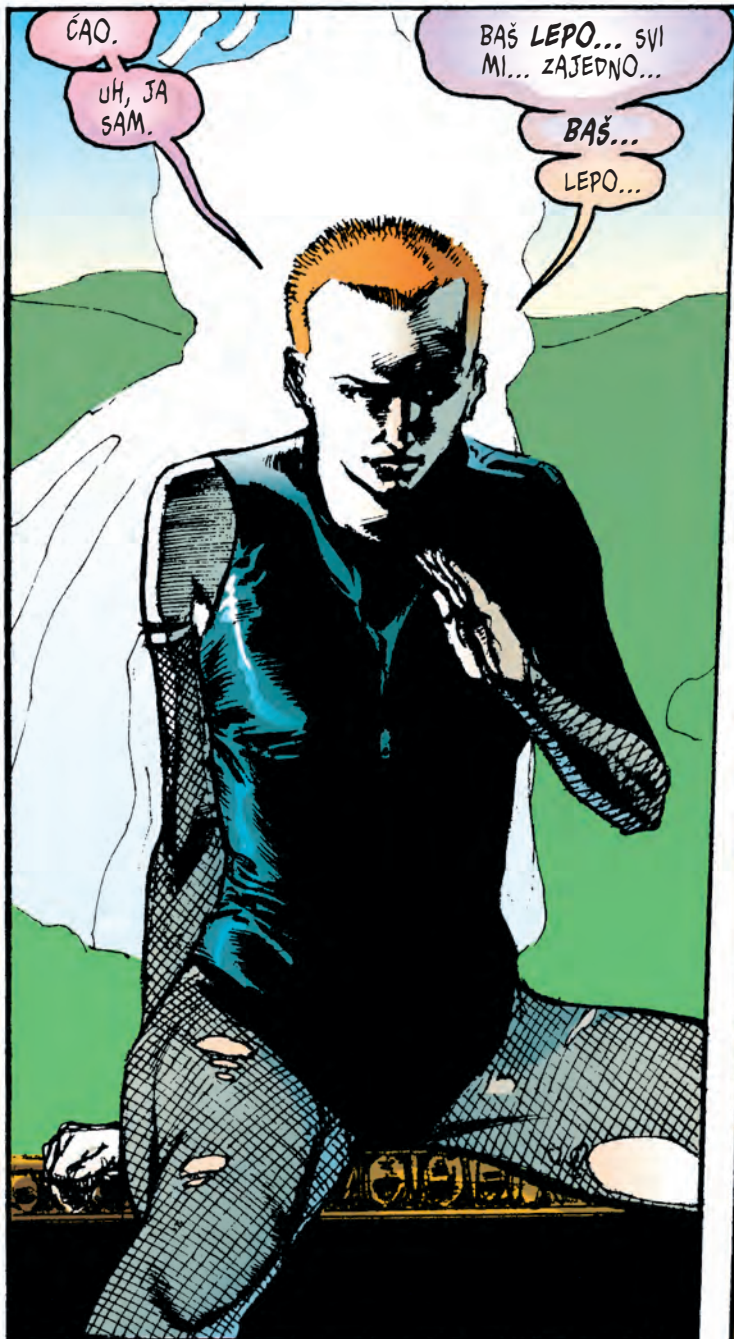
DA, ALI NADALA
SAM SE DA ĆE SE
PREDOMISLITI.
NEDOSTAJE
MI.

SVIMA
NAM NEDO-
STAJE.

MENI
NE.

SESTRO,
NAJMLAĐA MEĐU
SVEVREMENIMA, STO-
JIM U SVOJOJ GALERI-
JI I POZIVAM TE.

PORODICA
TE ĆEKA.
DOBI.

ĆAO.
UH, JA SAM.

BAŠ LEPO... SVI MI... ZAJEDNO...

BAŠ...
LEPO...

ĆUTI, SESTRICE.

POŠTO SMO SE SVI OKUPILI, SICI ĆEMO U OBEDOVAONICU. MORAMO RAZGOVARATI.

MORAM NEŠTO DA VAM SAOPŠTIM.

ĆAO, SEJO. KAKO SI?

UH. JUČE SAM URADILA NEŠTO STVARNO RUŽNO. MISLIM, BAŠ-BAŠ RUŽNO, ZNATE.

ALI DANAS RADIM I NEKE LEPE STVARI. NE ZNAM.

ZNATE.

ZA MNOM.

Zastanimo načas, dok silaze sivim stepenicama prema sali za bankete Sudbine, da porazgovaramo o Sjevremenima.

Strast je srednjeg rasta. Teško da će bilo koji njen portret biti veran, pošto je videti je (ga) isto što i voleti je (ga) – čulno, bolno, toliko da sve drugo ostane isključeno.

Strast miriše gotovo neprimetno na letnje breskve i baca dve senke, jednu crnu, oštih ivica, drugu prozirnu i večito ustalasanu, nalik jari.

Strast se osmehuje kratko, munjevito, poput odbleska sunca sa oštrice noža. A ima još mnogo toga što u Strasti podseća na nož.

Nikad u posedu drugih, uvek ona koja poseduje, kože blede kao dim, očiju žutosmeđih i oštih poput belog vina: Strast je sve ono što ste ikada želeli. Ko god bili. Šta god bili.

Sve.

Sumornost, sestra bliznakinja Strasti, kraljica je sopstvene turobne zemlje. Priča se da je po carstvu Sumornosti rasuto mnoštvo male-nih prozora koji vise u praznini. Svaki prozor otvara se pred drugim prizorom, ogledalo u našem svetu. Ponekad pogledate u ogledalo i osetite pogled Sumornosti na sebi, osetite kako vam se njena kuka zariva u srce.

Koža joj je hladna i lepljiva; oči su joj boje neba u sive vlažne dane koji svet lišavaju boje i smisla; glas joj je jedva čujniji od šapta – i mada sama nema miris, senka joj miriše na mošus, oporo kao zmijski svlak.

Pre mnogo godina jedna sekta tamo gde je danas Avganistan proglasila ju je boginjom, a sve prazne prostorije njenim svetilištima. Ta sekta, čiji su članovi sebe nazivali neoprostivima, potrajala je dve godine, sve dok se i poslednji njen sledbenik nije ubio, nadživši ostale za bezmalo sedam meseci.

Sumornost malo govori, strpljiva je.

Sudbina je najstariji od Sjevremenih: u početku beše reč, ispisana rukom na prvoj stranici njegove knjige, pre nego što je uopšte glasno izgovorena.

Sudbina je ujedno i najviši od Sjevremenih, u očima smrtnika.

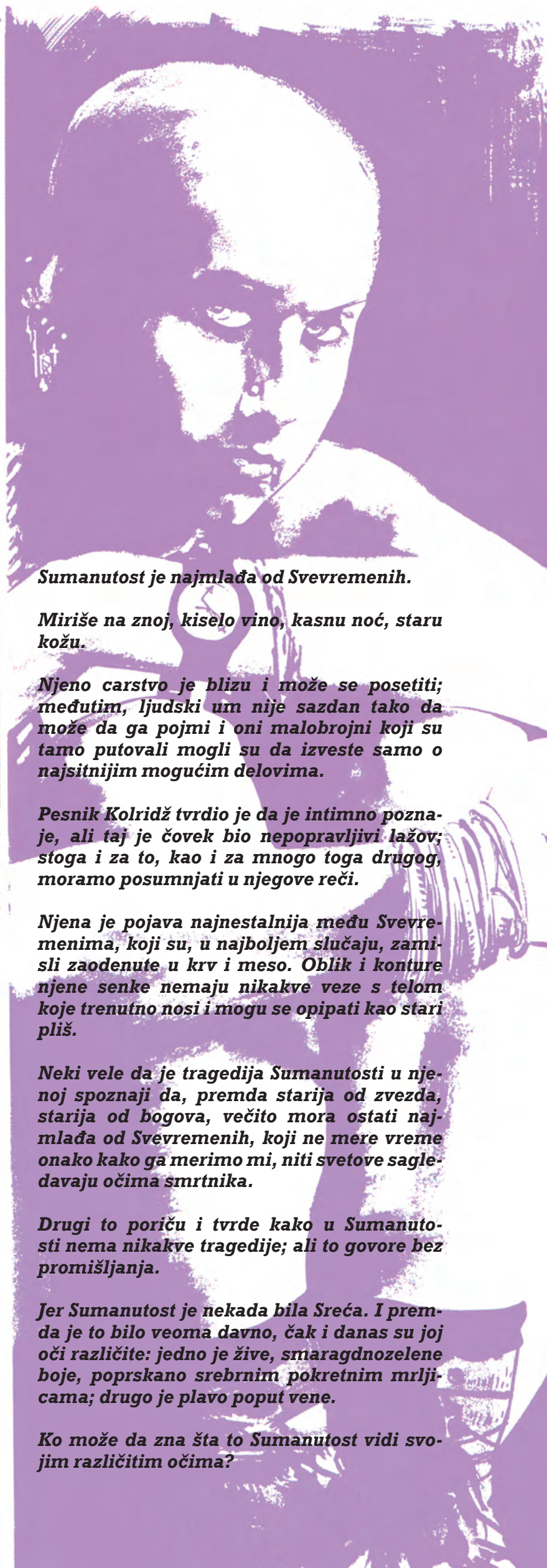
Neki misle da je on slep, dok drugi, možda s više osnova, tvrde da je on otišao daleko od slepila, da zapravo jedino i može da vidi, da vidi tanane tragove galaksija u spiralnom kretanju kroz prazninu, da posmatra složene šare koje živa bića opisuju dok putuju kroz vreme.

Sudbina miriše na prašinu i noćne biblioteke.

Ne ostavlja tragove stopa.

Ne baca senku.

Sumanutost je najmlađa od Sjevremenih.

Miriše na znoj, kiselo vino, kasnu noć, staru kožu.

Njeno carstvo je blizu i može se posetiti; međutim, ljudski um nije sazdan tako da može da ga pojmi i oni malobrojni koji su tamo putovali mogli su da izveste samo o najsitnijim mogućim delovima.

Pesnik Kolridž tvrdio je da je intimno pozna je, ali taj je čovek bio nepopravljivi lažov; stoga i za to, kao i za mnogo toga drugog, moramo posumnjati u njegove reči.

Njena je pojava najnestalnija među Sjevremenima, koji su, u najboljem slučaju, zamisli zaodenuće u krv i meso. Oblik i konture njene senke nemaju nikakve veze s telom koje trenutno nosi i mogu se opipati kao stari pliš.

Neki vele da je tragedija Sumanutosti u njejoj spoznaji da, premda starija od zvezda, starija od bogova, večito mora ostati najmlađa od Sjevremenih, koji ne mere vreme onako kako ga merimo mi, niti svetove sagledavaju očima smrtnika.

Drugi to poriču i tvrde kako u Sumanutosti nema nikakve tragedije; ali to govore bez promišljanja.

Jer Sumanutost je nekada bila Sreća. I premda je to bilo veoma davno, čak i danas su joj oči različite: jedno je žive, smaragdnozelene boje, poprskano srebrnim pokretnim mrljicama; drugo je plavo poput vene.

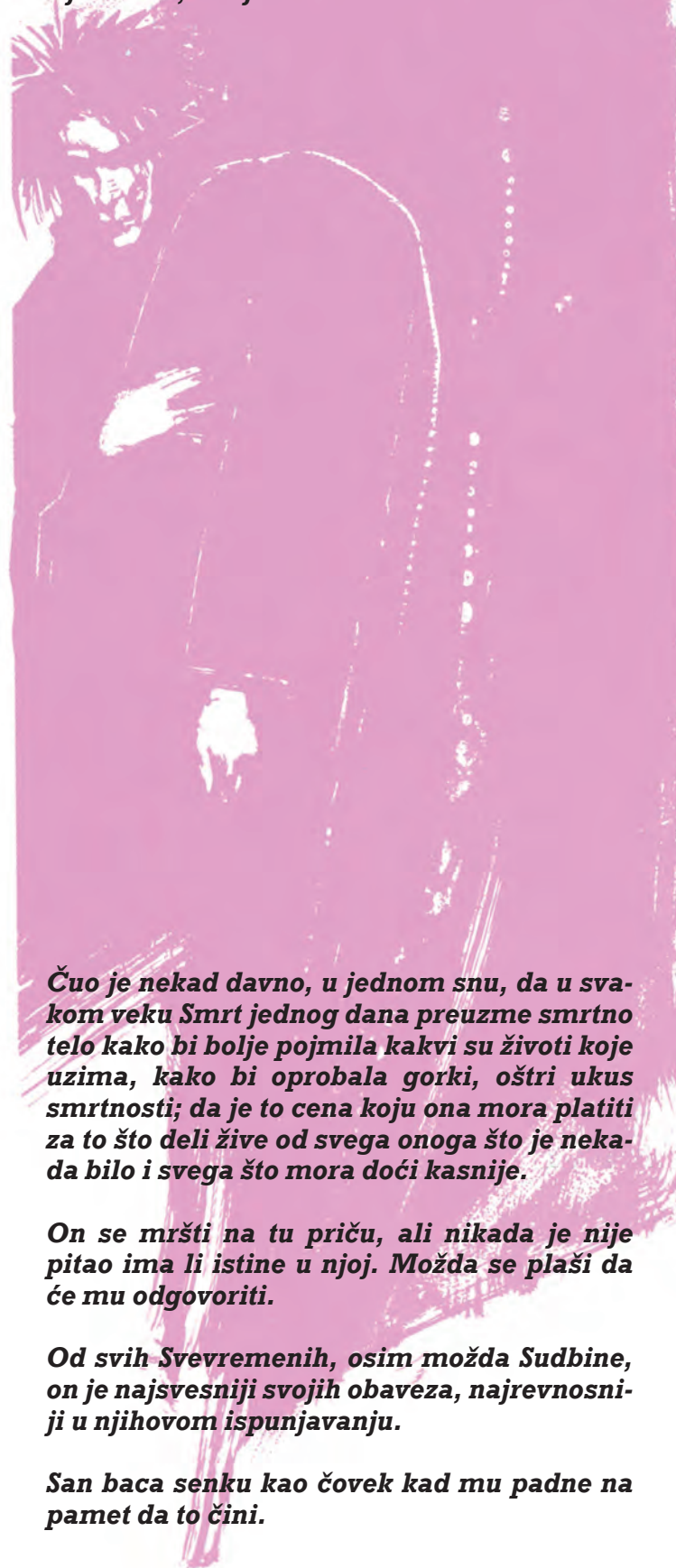
Ko može da zna šta to Sumanutost vidi svojim različitim očima?

San od Sjevremenih: ah, eto zagonetke.

U ovom aspektu (a mi primećujemo samo aspekte Sjevremenih, kao što vidimo svetlost u odsjaju s jedne majušne površine kakvog ogromnog, besprekorno brušenog dragog kamena) veoma je mršav, kože boje napadalog snega.

San prikuplja sebi imena onako kako drugi stiču prijatelje; ali retki su oni s kojima se sprijatelji.

Ako je sa ikim blizak, onda je to njegova starija sestra, s kojom se tek retko viđa.

Čuo je nekad davno, u jednom snu, da u svakom veku Smrt jednog dana preuzme smrtno telo kako bi bolje pojmila kakvi su životi koje uzima, kako bi oprobala gorke, oštri ukus smrtnosti; da je to cena koju ona mora platiti za to što deli žive od svega onoga što je nekada bilo i svega što mora doći kasnije.

On se mršti na tu priču, ali nikada je nije pitao ima li istine u njoj. Možda se plaši da će mu odgovoriti.

Od svih Sjevremenih, osim možda Sudbine, on je najsvesniji svojih obaveza, najrevnosniji u njihovom ispunjavanju.

San baca senku kao čovek kad mu padne na pamet da to čini.

A tu je i Smrt.

NALOŽIO SAM
DA SE DONESE
POSLUŽENJE.

U MEĐUVREMENU,
MOLIM VAS DA SE
RASKOMOTITE.

PA... SVI
SMO TU.

DA. SVI SMO
TU.

OVAJ, DA.
TU SMO...

OVAJ...

PONEKAD
ZABORAVIM
ŠTA SAM HTE-
LA DA KA-
ŽEM.

PONEKAD SE SETIM
NEČEGA ŠTO SU SVI ZABORAVILI
ZA SVA VREMENA. DA LI SE TO
DEŠAVA I VAMA?

VEROVATNO SE PITATE ZAŠTO SAM VAS SVE POZVAO.

Da.

DANAS SU MI U VRT DOŠLE TRI SESTRE.
... TRIODITIS?

U JEDNOM ASPEKTU. SEDOKOSE GOSPE.

SUĐAJE? OVDE? TO JE UISTINU BIZARNO.

HOĆU REĆI... OVO MESTO JESTE SUDBINA. POSLEDNJE MESTO KOJE TREBA DA ODABERU ZA SVOJE POJAVLJIVANJE.

ODABERU?

UPRAVO SAM NAPRAVILA LEPTIRIĆE. GLEDAJTE! GLEDAJTE ŠTA SAM UPRAVO URADILA...

LEP... TIRIĆI...

NIJE VAŽNO.

A ŠTO SE TIČE NJIHOVIH ŽELJA...

NJIHOVE REČI BILE SU, SASVIM OČEKIVANO, PROROKČKE I DVOSMISLENE.

POGLEDAO SAM U SVOJU KNJIGU.

TAMO JE OPISAN MOJ SUSRET S NJIH TRI. MNOGO TOGA ŠTO SU REKLE UVIJENO U KNJIZI JE RAZJAŠNJENO.

DOGODIĆE SE NEŠTO VAŽNO. NEŠTO ŠTO ĆE POKRENUTI LANAC DOGAĐAJA I IZAZVATI VELIKE PROMENE I POTRESE.

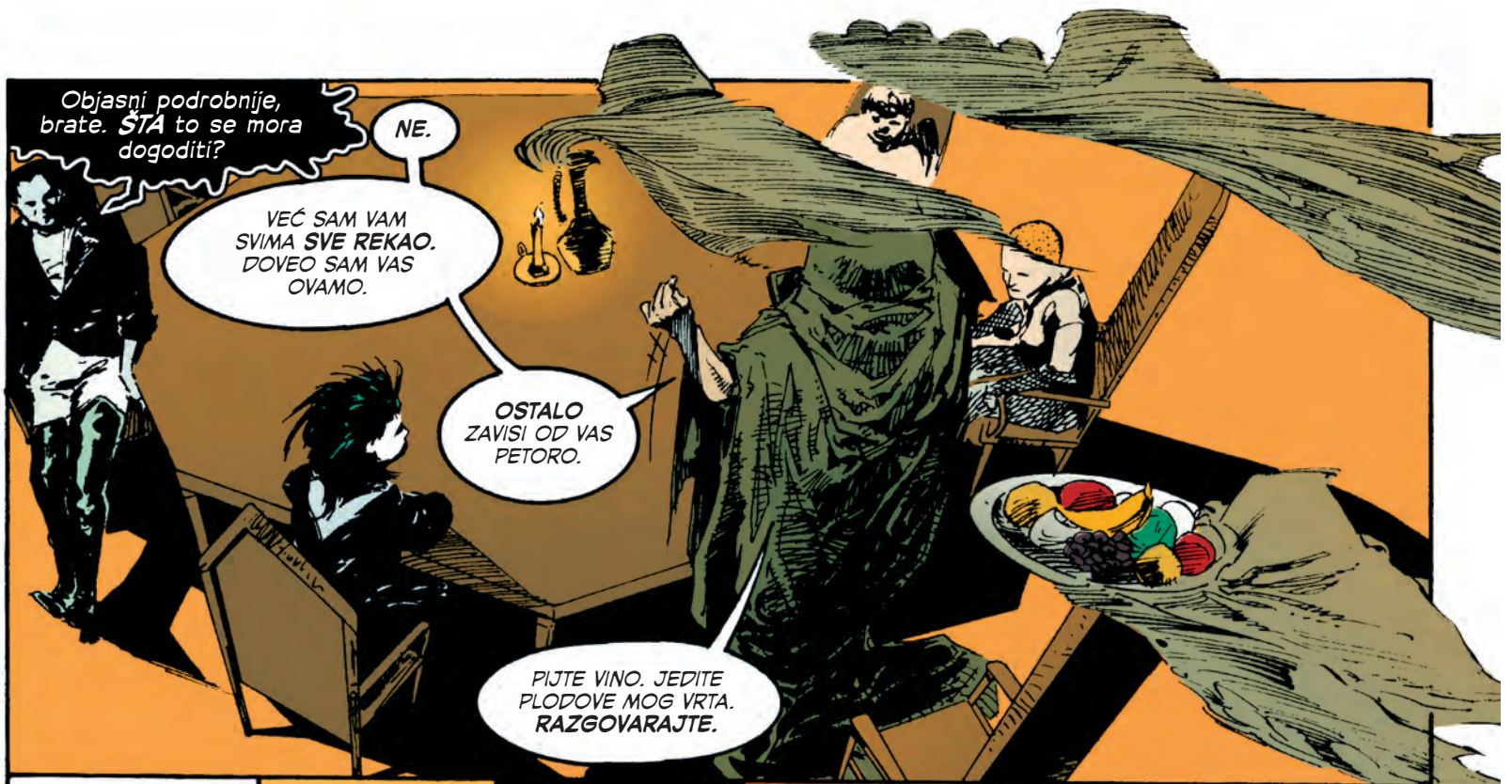

A TO JE?

OVAJ SASTANAK.

TO JE SVE.

Objasni detaljnije, brate. **ŠTA** to se mora dogoditi?

NE.

VEĆ SAM VAM SVIMA SVE REKAO. DOVEO SAM VAS OVAMO.

OSTALO ZAVISI OD VAS PETORO.

PIJTE VINO. JEDITE PLODOVE MOG VRTA. RAZGOVARAJTE.

PROŠLI SU VEKOVI OTKAD SMO SVI BILI ZAJEDNO. SIGURNO IMAMO MNOGO TEMA ZA RAZGOVOR.

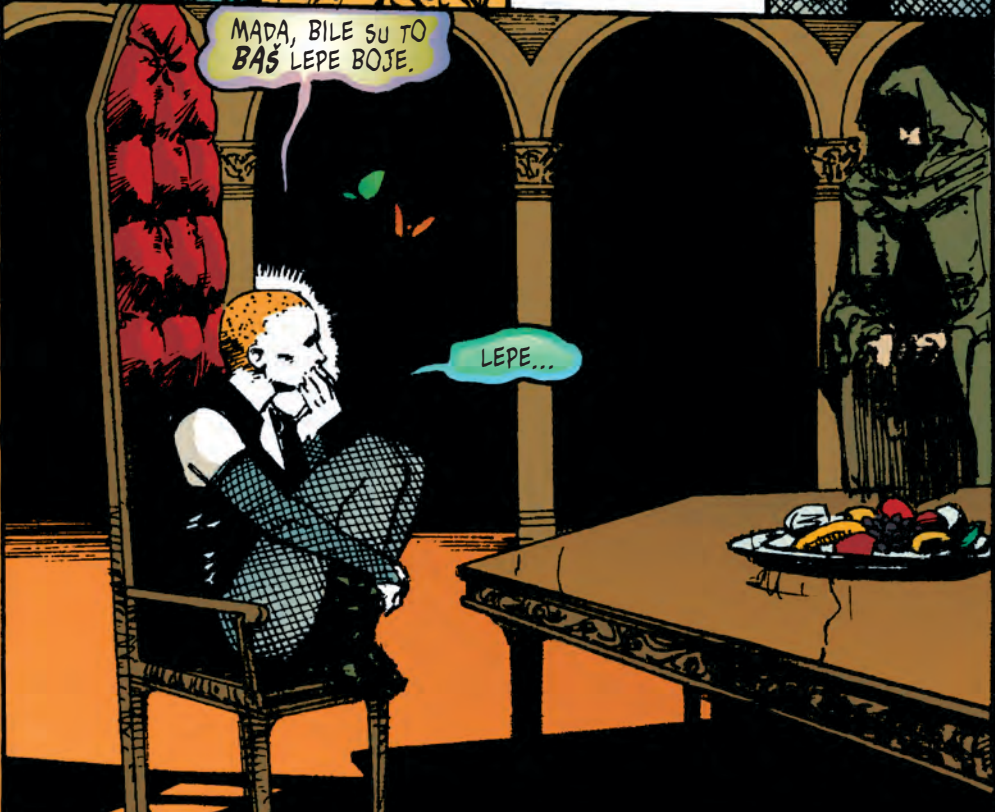
PA.

SRELA SAM JEDNOG TIPA U KLUBU... NEGDE U TOM KLUBU. KASNO NOĆU. NE ZNAM GDE TO BEŠE...

MADA, BILE SU TO BAŠ LEPE BOJE.

HTEO JE DA ME POLJUBI. ALI JA NE VOLIM DA ME DODIRUJU, PA SAM MU URADILA NEKE STVARI. VIDEO JE SAMO BOJE.

LEPE...

Kažeš da si nas pozvao ovamo zato što je neophodno da sada budemo tu.

BAŠ TAKO.

Glupost. Trenutno ponovo gradim svoje kraljevstvo. Imam obaveze i mnogo toga da uradim.

TO SE NEĆE JOŠ DOGODITI.

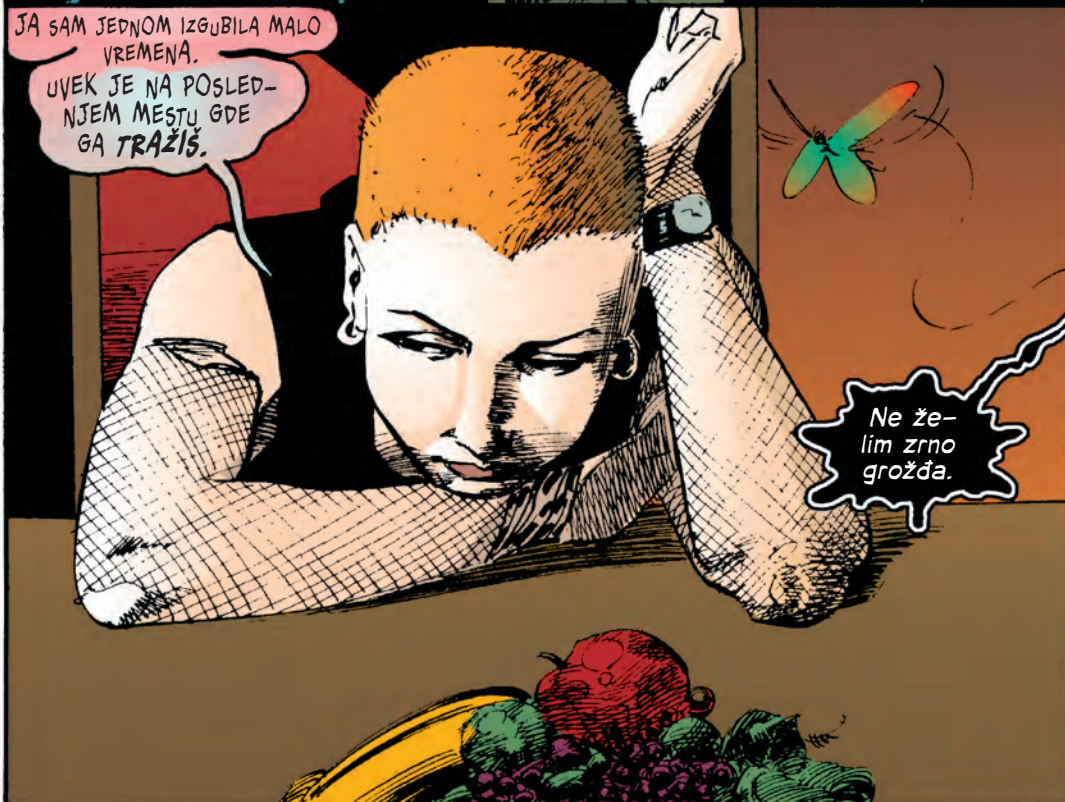

Idem.

MA DAJ. OSTANI MALO. ŠTA ZNAČI TRUNKA IZGUBLJENOG VREMENA? NAMA NA RASPOLAGANJU STOJI **SVE** VREME KOJE POSTOJI.

UZMI ZRNO GROŽĐA.

JAM SAM JEDNOM IZGUBILA MALO VREMENA.

UVEK JE NA POSLEDNEM MESTU GDE GA TRAZIŠ.

Ne želim zrno grožđa.

A DA TE NATERAM DA GA POŽELIŠ?

Pripazi malo.

JA SAM STRAST, ZAR NE?
TO JE ONO ŠTO JESAM.
ONO ŠTO RADIM. TERAM
DRUGE DA STRASNO
NEŠTO POŽELE.

SVI KOJE
DODIRNEM ŽELE,
TREBAJU, VOLE -
PREDMET NJIHOVE
STRASTI PRIVLAČI IH
KAO ŠTO PLAMEN
SVEĆE PRIVLAČI
LEPTIRE.

MOLJCE.

MISLIŠ NA
MOLJCE.

LEPTIRE.

SAD SU
TVOJI,
SESTRO.

DA.

ONI SU BILI MOJI.
NE SMEŠ TO DA RADIŠ!
STVARNO NISI SMELA
TO DA URADIŠ.